

متن کامل بیانیه سفیر و نماینده دائم جمهوری اسلامی ایران

در شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی

نوامبر ۲۰۰۳

۲. بیانیه جمهوری اسلامی ایران در شورای حکام^۱

ما از این گزارش ناخشنود شدیم، چرا که تصور می‌کنیم با تمرکز نامتناسب برگزیده از بسیاری جهات راه زیادت پیموده و به طور کامل و شاخص، چرخش سیاست و اقدامات ایران در بیست و یک اکتبر را انعکاس نداده است. سفیر ژاپن خاطرنشان ساخت که کشورش تنها قربانی سلاح‌های هسته‌ای است. این یک واقعیت مهم تاریخی است که همه ما باید آن را دائماً به خاطر بسپاریم.

با فرض آن همه قربانی سلاح‌های هسته‌ای در ژاپن و همچنین تأثیر و نفوذ رفاه اقتصادی و آرامش دو یا سه دهه‌ای این کشور، سؤال این است که آیا این اقدام آژانس بوده که تاکنون آن را به این جمع بندی رسانده که برنامه هسته‌ای ژاپن منحصراً صلح آمیز است؟ تا آنجا که ما می‌دانیم، پاسخ این سؤال منفی است. از این رو، تعهد ایران در قبال موضوع عدم اشاعه سلاح‌های هسته‌ای کاملاً وثیق و استوار است. شالوده این تعهد، نه تنها پایبندی به قراردادهای و معاهدات بر پایه دکترین دفاعی و استراتژیک آن است، بلکه مبتنی بر اصول و منویات دینی ماست.

ما مصمم به ادامه همکاری نزدیک و فعالانه با آژانس در جهت حل و فصل تمام موضوعات باقی مانده براساس مفاد پروتکل الحاقی هستیم. ما در انتظار ارتقاء اعتماد بین المللی و افزایش همکاری‌های جهانی در زمینه فناوری هسته‌ای بر طبق ان.پی.تی هستیم. برنامه هسته‌ای ما توأم با قصور ما در گزارش آزمایشات علمی مان در زمینه هسته‌ای باید به طور صحیح در قالب اوضاع و احوال مدیریت داخلی پس از انقلاب و سیاست‌های بین المللی مورد قضاوت قرار گیرد. ما در ایران، از شجاعت لازم برای ارائه اطلاعات داوطلبانه و اذعان به قصور در ارائه گزارش پیرامون آن چه براساس موافقت نامه پادمان باید به آژانس می‌گفتیم، برخوردار بودیم.

توجه به این نکته مهم است که آزمایشات گزارش نشده ما غیرقانونی نبوده است، آن‌ها تماماً قانونی و شامل آزمایشات علمی کاملاً بی‌خطر بوده‌اند. این واقعیت که ما آن‌ها را گزارش و اظهار نکردیم، یک قصور است. ما حس مسئولیت‌شناسی خود در مورد این قصور را با اتخاذ اقدامات اصلاحی نشان دادیم و این کار را در قالب همکاری کامل با آژانس ادامه خواهیم داد.

^۱ این بیانیه توسط علی اکبر صالحی، سفیر و نماینده جمهوری اسلامی ایران نزد آژانس بین المللی انرژی اتمی قرائت شده است.

بدون تلاش برای شانه خالی کردن از مسئولیت، باید بگوییم که در مذاکرات خود با بسیاری از هیئت‌ها در شورای حکام تفاهم نسبتاً زیادی برای تحرکات معطوف به اعمال محدودیت‌ها مشاهده می‌شود که ناشی از این قصور به نظر می‌رسد. با فرض گستره و شدت محدودیت‌های غیرقانونی فزاینده علیه دسترسی ایران به فناوری هسته‌ای و سایر فناوری‌های مربوطه طی ربع قرن گذشته، آیا از ایران انتظار می‌رفت از حق مسلم و انکارناپذیر خود چشم‌پوشی کند؟ آیا هیچ کشوری در این شورای حکام، این کار را انجام می‌دهد؟ اظهاراتی که در شورای حکام بیان می‌شوند، به خوبی بیان‌گر این واقعیت‌اند که رژیم‌های عدم‌اشاعه به مثابه یک خیابان دوطرفه هستند و باید بین حقوق و مسئولیت‌های هریک از طرف‌های متعاقد، موازنه‌ای برقرار باشد. این واقعیت که ایران به رغم محروم شدن ناروا و توجیه‌ناپذیر از حق اساسی خود همچنان نسبت به ان‌پی‌تی و اهداف مصرح در پادمان متعهد مانده است، حاکی از عمق تعهد ایران به معاهده عدم‌اشاعه سلاح‌های هسته‌ای است. درک این موضوع که هریک از اعضای درصورت مواجهه با شرایط مشابه به تعهد بی‌چون و چرای خود در قبال معاهده ادامه خواهند داد، دشوار است.

آقای رئیس، اجازه می‌خواهم به نقطه نظرات پایانی خود بپردازم:

۱. ما با آشکارسازی تمام‌فعالیت‌های صلح‌آمیز گذشته خود و همچنین اعلام تمایل نسبت به امضای پروتکل الحاقی، سعی وافری در کسب اعتماد جامعه بین‌المللی نموده ایم. ما انتظار داریم این گام‌های اساسی با خاتمه بخشیدن به تمام تحریف‌ها و قلب واقعیت‌ها درمورد برنامه هسته‌ای ایران و رفع محدودیت‌های فراروی دسترسی آن به فناوری صلح‌آمیز هسته‌ای و شناسایی قابلیت و توانمندی‌های صلح‌آمیز هسته‌ای ما در تمام مجامع مربوطه بین‌المللی، به طور متقابل پاسخ داده شود.

۲. استقلال و بی‌طرفی آژانس باید دست‌نخورده باقی‌بماند، به نحوی که قادر به انجام مسئولیت‌ها و وظایفش در زمینه راستی‌آزمایی و ارتقاء فعالیت‌ها در عرصه فناوری صلح‌آمیز هسته‌ای گردد.

۳. افزون بر دو دهه، ایران در معرض شدیدترین تحریم‌های غیرقانونی در مورد مواد و فناوری‌های لازم برای فعالیت‌های صلح‌آمیز هسته‌ای بوده است. در نتیجه، برنامه قانونی و صلح‌آمیز ما چاره‌ای جز اتخاذ روش‌های محتاطانه نداشت. درحالی که بایستی به تعهدات

خود عمل می کردیم، کوچک ترین تلاش ما برای تهیه و تولید مواد مورد نیازمان به شدت تحت مراقبت قرار داشت و با آن مقابله می شد.